

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.543/2011/22. szám

A Szegedi Ítéltábla **pártfogó ügyvéd neve (címe)** által képviselt **felperes neve (címe)** felperesnek - dr. Varga István ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság (jelenleg Gyulai Törvényszék) 2011. június hó 15. napján kelt 5.P.20.013/2011/10. számú ítélete ellen az alperes által 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részen megváltoztatja**, a felperes által az alperes javára fizetendő perköltség összegét 250.000 (Kettőszázötvenezer) Ft-ra **felemeli**. Az állam által viselendő állam által előlegezett költség összegét 74.747 (Hetvennégyezer-hétszáznegyvenhét) Ft-ra **leszállítja** és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Gyulai Törvényszék Gazdasági Hivatalának külön felhívására 1.525 (Egyezeröttszázhuszonöt) Ft állam által előlegezett költséget. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 30.000 (Harmincezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban felmerült pártfogó ügyvédi díj viselésére a felperes köteles.

A másodfokú eljárásban felmerült összesen 100.000 (Egyszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes a baleset idején 13 éves **(település neve)**-i általános iskolai tanuló volt. 2010. szeptember 15-én az iskolában a ceruzája után nyúlva jobb kézfejét a padba ütötte. A kezén fájdalmas vérömleny keletkezett. 2010. szeptember 16-án szülei az alperes traumatológiai szakrendelésére vitték, ahol a kezét megröntgenezve az V. kézközépcsont távoli végének eltolódással és tengelyeltéréssel járó törését mutatták

ki. Érzéstelenítés nélküli helyreállítást és gipszkötést alkalmaztak. A kontrollröntgen szerint a tengelyeltérés csökkent ugyan, de anatómiai helyzet nem alakult ki. Másnap gipszigazítást végeztek, majd a gipszet 2010. szeptember 27-én eltávolították. Az ekkor készült röntgenfelvétel is eltolódással járó, gyógyulásban levő törést mutatott ki. A felperest a szülei 2010. október 18-án, háziorvosa tanácsára elvitték a szentesi kórház traumatológiai osztályára, ahol megállapították, hogy a helyreállítási kísérlet sikertelen volt (a fej varus állásba billent). Mivel a törés gyógyult, s szétbontani csak károsodás árán lehetne, azt nem végezték el. A növekedési zóna érintettsége miatt megfigyelést, évente kontrollvizsgálatot javasoltak.

Az alperesi intézményben a törés ellátása nem felelt meg az elvárható gondosságnak, a törést anatómiai helyzetben kellett volna rögzíteni, szükség esetén drótfűzést is alkalmazni, majd ezt követően gipsszel rögzíteni. Az elégtelen repozíció és a nem megfelelő rögzítés következménye, hogy a törés eltolódással gyógyult. Az eltolódás a gyógytartamot, a törés okozta fájdalmat nem fokozta. A jelenleg is fennálló nyomásérzékenység a törés következménye. A nem megfelelő rögzítéssel az V. kézközépcsont fejecskének rendellenes helyzete, és a kisujj mozgásának minimális korlátozottsága áll okozati összefüggésben. Ez a korlátozottság kizárólag abban áll, hogy a kisujj távolítása nem tökéletes. A kisujj tenyér felé való mozgása nem akadályozott. Az ökölképzés jó, a kisujj a tenyeret eléri. Izomtömeg-differencia sem állapítható meg, a funkcionális gyógyulás bekövetkezett. Az, hogy a csont fejecské kissé kiáll, a felperes számára fokozott kockázatot nem jelent. A csont nem törékenyebb, mindazonáltal - mivel a rendellenes helyzet miatt könnyebben beütődhet - az átlagnál nagyobb óvatosságra ad okot. Érdemben ez a felperes életvezetését nem érinti.

Ugyanakkor a növekedési zónára kiterjedt törésnek van olyan kockázata, hogy a csont növekedése visszamaradhat, ami távlatilag a kisujj mozgásának a károsodásával, beszűkülésével, ennek megfelelően az ökölképződés csökkenésével járhat. Azt, hogy ez ténylegesen be fog-e következni vagy sem, a valószínűség szintjén sem lehet prognosztizálni. További kockázatot jelent, ha a növekedés elmaradásához a csont fejecskének rendellenes helyzete társul, mert a kettő együtt fokozhatja a mozgáskorlátozottságot, s vezethet helyreállító műtét szükségességéhez, amit önmagában még a növekedési zónát érintő törés ténye sem indokolna.

A felperes keresetében kérte, kötelezze a bíróság az alperest 28.000.000 Ft és ennek 2010. szeptember 15-től esedékes késedelmi kamata megfizetésére. Az alperes orvosainak gondatlansága következtében ugyanis a felperesnek súlyos egészségkárosodása alakult ki. Az életkorának megfelelő szabadidős és sporttevékenységeket nem végezheti, fájdalmai vannak. A jövőben műtétek sora várhat rá. Kedélye és tanulmányi eredménye is romlott, ugyanis az írás is elnehezült számára. Az alperes mulasztásának jövőbeni következményei beláthatatlanok.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Nem tette vitássá, hogy a felperes első ellátása során nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, s a felperes gyógykezelése során nem a szakmailag leginkább indokolt, a felperes

gyógyulásához vezető eljárást alkalmazta. Vitatta azonban, hogy ezzel összefüggésben a felperes anatómiai, illetve funkciókárosodást szenvedett volna el. Álláspontja szerint a felperes teljesen gyógyult.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest 500.000 Ft és járulékai megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezett arról, hogy a le nem rótt illeték és az állam által előlegezett költség az állam terhén marad. Kötelezte a felperest az alperes javára 100.000 Ft perköltség megfizetésére. A perben kirendelt szakértő véleménye alapján megállapította, hogy a felperes ellátása az alperes által sem vitatottan nem a szakma szabályainak megfelelően történt, ennek következtében a felperes kezében a csont hibás állásban rögzült. A sérülés anatómiailag és funkcionálisan egyaránt gyógyult, az pedig, hogy a kisujj oldalra elégtelenül mozdul el, funkcionális károsodást nem okoz. A jelenlegi fájdalom nem a hibás rögzítésnek, hanem magának a törésnek a következménye. A későbbiekben tartani lehet attól, hogy szükség esetén korrekciós műtetre kell sor kerüljön. Ez azonban csak abban az esetben merül fel, ha esetlegesen a növekedési zóna törés általi érintettsége folytán a növekedés nem megfelelően történik. Ha a növekedés a törés következtében elmarad is, ez önmagában műtéti beavatkozás szükségességét nem indokolja, de a nem anatómiai helyzetben rögzített csont esetében ez mégis indokolt lehet. E jövőben esetlegesen beálló helyzetből eredő igény azonban mindaddig idő előtti, amíg ténylegesen a kár be nem következik. Jelenleg mindössze ennek a veszélyeztetettségnek a fennállása állapítható meg, ami a bíróság szerint a felperes jelenlegi kára. Nyomatékosan leszögezte, hogy az alperes a törés tényéért, illetve mindazon károsodásokért és sérelmekért, amelyek kizárólag a töréssel állnak okozati összefüggésben, a kórház nem felel. Miután a polgári per célja nem a hibázó orvosok megbüntetésére, hanem a felperes kárának megtérítésére, ehhez képest önmagában a szakmai mulasztás megállapítása nem alapozza meg a kártérítést, hanem vizsgálni kell, hogy az elkövetett hibával okozati összefüggésben milyen kára keletkezett a felperesnek. Miután a felperes kára nem tényleges kárban, hanem egyfajta veszélyeztetettségben, újabb kellemetlenség potenciális kialakulásában illetve az ezzel összefüggő veszélyhelyzet elviselésében áll, a nem vagyoni kártérítésnek is ehhez a konkrét hátrányhoz kell igazodnia. A kártérítés összecszerúségénél figyelemmel kell lenni arra is, hogy hasonló hátrányok esetében a bíróságok milyen összecszerúségeket szoktak megállapítani. A felperes által érvényesített összeg kiemelkedően eltúlzott volt, ezért csak a veszélyeztetettségben álló kárának ellentételezésére alkalmas arányú marasztalási összeget állapított meg és az ezt meghaladó keresetet elutasította. A kamatfizetési kötelezettség tekintetében a Ptk. 301. § /1/ bekezdése alapján döntött és a perköltségről a Pp. 81. §-a alapján határozott.

Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, továbbá az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésének a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet szerinti felülvizsgálatát. Kifogásolta, hogy a

2011. március 7-én kelt előkészítő iratában foglalt indítványa ellenére a perben beavatkozó nem szerepelt.

A felperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a kártérítés összegének 2.000.000 Ft-ra történő felemelését kérte. Amennyiben pedig erre jelen eljárásban nincs mód, úgy kérte az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasítani. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság által az ítékezés alapjául elfogadott orvosszakértői vélemény ellentmondásos és nem felel meg a felperes állapotának. Laikus vizsgálattal is megállapítható, hogy a felperes fájdalommal él, kezét nem tudja használni teljes körűen, több szabadidős tevékenységét abba kellett hagynia és jelenleg a nem maradandónak minősített elváltozásokkal kell élnie. Ellentmondás áll fenn az ítélet és a szakértői vélemény között, valamint a szakértő ellentmondásban van önmagával is, ezért szükségesnek látszik másik szakértő és a **(perben eljáró szakértő)** meghallgatása. Hivatkozott arra, hogy a kártérítés megítéléséhez a károsodásnak be kell következnie, jelen esetben a károsodás a gyakorlati életben jóval jelentősebb mértékű, mint azt az orvosszakértői dogmatika leírja. Jelenleg az orvostudomány van olyan szintű, hogy állást tud foglalni abban a kérdésben, hogy mekkora az esélye a károsodásnak, másrészt pedig az ellentmondások alapján szükségesnek látszik a már ténylegesen bekövetkezett károsodás ismételt szakértői vizsgálata, amely abban az esetben megalapozza a 2.000.000 Ft kártérítés összegszerűségét, ha csak a bizonyíthatóan bekövetkezett tanulmányi eredményeket vesszük figyelembe. A csatlakozó fellebbezés kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a 100.000 Ft-os perköltség összegszerűségét nem indokolta. A 100.000 Ft összegű perköltség mérséklését kérte, álláspontja szerint a bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ és b./ pontjához, az ott megfogalmazott minimumértékekhez nincs kötve az IM rendelet 3. § /6/ bekezdése alapján. A bíróságnak nemcsak a jogszabály keretein belül áll módjában mérsékelni, hanem saját mérlegelési körében összegtől függetlenül is, így a 100.000 Ft mérséklésére is lehetősége van.

A perköltség vonatkozásában előterjesztett alperesi fellebbezéssel kapcsolatban a felperes fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott arra is, hogy az alperes egy féloldalas ellenkérelmet, egy féloldalas előkészítő iratot, egy negyed oldalas előkészítő iratot, egy egyoldalas fellebbezést és egy másfél oldalas indokolást terjesztett elő. Két tárgyalás volt, így a felperes anyagi helyzetére, valamint az alperesi jogi képviselő által elvégzett munkára tekintettel nemcsak irreális, hanem méltánytalan is lenne a 100.000 Ft összegű perköltség felemelése.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a fellebbezésében foglaltakra hivatkozott. Utalt arra, hogy a szakértői véleménnyel kapcsolatos aggályait és a szakértő kirendelésére vonatkozó indítványát a felperesnek az elsőfokú eljárásban kellett volna megtennie. Érdemben arra hivatkozott, hogy a rendelkezésre álló szakértői vélemény rögzíti, hogy a felperes sérülése anatómiailag és funkcionálisan is gyógyultnak tekinthető. Az elsőfokú bíróság így tévesen foglalt állást abban, hogy egy orvosi beavatkozás jövőbeni bizonytalan bekövetkezésének a valószínűsége nem vagyoni kártérítés alapjául szolgálhat. Fontos szakértői megállapítás, hogy a felperes a jobb kézzel végzendő közepesnél nehezebb fizikai tevékenységekben

sporttevékenységben korlátozott, de ez a korlátozottság az elszenvedett törés tényével és nem a gyógyulás módjával, annak rendellenes voltával áll összefüggésben. A helyreállító műtét eredményéről, annak bekövetkeztéig nem lehet beszélni, erre vonatkozóan jelenleg igényt érvényesíteni nem lehet. A felperes jelenlegi fájdalmai a szakértői megállapításból kitűnően a törés következményei, ez pedig nincs okozati összefüggésben az alperes eljárásával.

Az alperesi fellebbezés - az ügy érdemében -, valamint a felperesi csatlakozó fellebbezés **alaptalan**, a perköltség felemelése iránti alperesi fellebbezés **alapos**.

Megalapozatlanul kifogásolta az alperesi fellebbezés az elsőfokú bíróság beavatkozással kapcsolatos eljárási szabálysértését. A Pp. 54-55. §-ai csupán lehetővé (és nem kötelezővé) teszik a perbe való beavatkozását annak, akinek jogi érdeke fűződik a peres felek közötti jogvita mikénti elbírálásához. Az iratokból megállapítható, hogy az alperes 4. sorszám alatti perbehívás iránti kérelmét az elsőfokú bíróság az 5. sorszámú, beavatkozás lehetőségéről és jogi következményeiről való, a jogszabályi rendelkezéseknek mindenben megfelelő tájékoztató végzésével együtt szabályszerűen kézbesítette a **(biztosító neve)** számára, azonban a perbe való beavatkozása körében nyilatkozatot nem tett, így a bíróságnak a beavatkozás megengedése körében határoznia nem kellett és értelemszerűen így beavatkozó a perben nem szerepelt. Ennek folytán nem merül fel olyan lényeges eljárási szabálysértés, ami alapján az elsőfokú eljárás megismétlése egyáltalán szóba kerülhetne, így a másodfokú bíróságnak a fellebbezések érdemi hivatkozását kellett megítélnie.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges mértékben a tényállást helyesen állapította meg, a felmerült bizonyítékokat, így többek között az orvosszakértői véleményt megfelelően mérlegelte, az elsőfokú ítélet és a szakértői vélemény közötti ellentmondás nincs, továbbá a szakvélemény ellentmondásossága sem állapítható meg, így a megalapozott orvosszakértői vélemény az ítélezés alapjául elfogadható. Az elsőfokú bíróság jogi következtetései is helytállóak, azokkal a másodfokú bíróság egyetért. Tény, hogy történt a felperes kisujja törésének ellátása során olyan mulasztás az alperes részéről, ami nem felel meg a tőle elvárható gondosság követelményének, melynek következményeként a törés eltolódással gyógyult. Azonban azon túlmenően, hogy a csont fejecse kissé kiáll, ez pedig az átlagosnál nagyobb óvatosságra ad okot, jelenleg más, e mulasztással adekvát-relevás oksági kapcsolatban álló kár nem állapítható meg. A jelenleg megállapítható kár felperes elsőfokú ítéletben körülírt veszélyeztetettségben megnyilvánuló károsodásával azonosítható, azonban mindazon következményekért, melyek a törés fizikai tényével azaz nem a nem kellően gondos alperesi magatartással állnak okozati összefüggésben, az alperes felelőssége nem állapítható meg. Helyesen indult ki az elsőfokú bíróság abból, hogy a törés tényéért, illetve mindazon károsodásokért, amelyek kizárólag ezzel állnak okozati összefüggésben, az alperes felelőssé nem tehető. Miután a felperesi csatlakozó fellebbezésben hivatkozott hátrányok, a

fájdalomérzet és különböző tevékenységek gyakorlásában való korlátozottság nem az alperes nem kellően gondos ellátási tevékenységgel állnak adekvát-releváns okozati összefüggésben, hanem magának a törésnek a fizikai következményei, így az elsőfokú

bíróság által körülírt veszélyeztetettségében fennálló károsodás körében ezen elemek nem értékelhetők. Így megalapozatlan a csatlakozó fellebbezés azon hivatkozása, hogy erre tekintettel a kártérítés összegszerűségének felemelésére kerülhetne sor.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy amennyiben a jövőben olyan helyreállító műtét szükségessége merül fel, ami egyértelműen az alperes nem kellően gondos magatartására vezethető vissza, úgy a felperes a jövőben nincs elzárva attól, hogy ezzel összefüggő esetleges kártérítési igényét érvényesítse, miután azonban korrekciós műtét szükségessége bizonyosan nem állapítható meg, ezért ezzel összefüggésben jelenleg megalapozott kártérítési igény nem érvényesíthető. Miután azonban a törés az elégtelen rögzítés folytán eltolódással gyógyult, azaz a kisujj fejecse kiáll, így a felperesnek fokozott figyelmet kell fordítania az eltolódással gyógyult kisujjának használatára. Ez a korlátozottság és egy esetleges jövőbeli műtét bekövetkezésével való fenyegetettség miatt a felperes károsodása - kizárólag az e veszélyhelyzetben körülírt körben - megállapítható, ezért az alperesi fellebbezés folytán a kereset elutasítására nem kerülhet sor. Miután az elsőfokú bíróság e veszélyeztetettségi mértékkel arányban álló mértékben határozta meg a felperesnek járó nem vagyoni kártérítés összegszerűségét, ezért a másodfokú bíróság az ügy érdemében az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

Megalapozott volt viszont az alperes perköltséget kifogásoló fellebbezése. Tény, hogy az elsőfokú bíróság határozata indokolásában a perköltségről való rendelkezés körében kizárólag a Pp. 81. § /1/ bekezdésére hivatkozott, amely szerint a perköltséget a részleges pervesztesség-pernyertesség arányainak megfelelően kell megítélni. Nem hivatkozott a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló jogszabályi rendelkezésre az alperes javára megítélt perköltség körében, e pontatlanság azonban a másodfokú eljárásban pótolható volt. Az irányadó 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ és b./ pontja elsősorban a pertárgyértékhez viszonyítva határozza meg a polgári perben az elsőfokú eljárásban a pernyertes fél javára megállapítható ügyvédi munkadíjak összegét. Kétségtelenül az IM rendelet - felperesi csatlakozó fellebbezésben is hivatkozott - 3. § /6/ bekezdése lehetőséget teremt a bíróság számára a munkadíj összegének indokolt esetben történő mérséklésére, azonban a bíróság a munkadíj összegszerűségének meghatározásánál teljes egészében nem hagyhatja figyelmen kívül a felperes által érvényesített követelés pertárgyértékét. Ahogyan az az elsőfokú ítéletből is kitűnik, a felperes kirívóan eltúlzott mértékű kártérítési igényt terjesztett elő, az ily módon előterjesztett követelés a perköltségről való határozathozatalnál figyelmen kívül nem maradhat. Ezen túl mérlegelendő az alperesi jogi képviselő által az elsőfokú eljárásban kifejtett munka mennyisége, továbbá az is, hogy ÁFA körbe tartozik, így a javára megítélt perköltség ÁFA-val növelt mértékben veendő figyelembe. Méltányosságból a perköltség nem annulálható, mert a perlés kockázatát a keresetet indító félnek kell viselnie, a Pp. 86.§. /3/ bekezdése értelmében a fél számára

Pf.III.20.543/2011/22. szám

engedélyezett költségmentesség nem érinti az ellenfél javára megítélt perköltségek megtérítésének kötelezettségét. Mindezen szempontok együttes mérlegelése alapján a

másodfokú bíróság a Pp. 253. § /2/ bekezdése alapján az alperesnek megítélt elsőfokú perköltség mértékét 250.000 Ft-ra felemelte.

A Pp. 253. § /3/ bekezdése a másodfokú bíróság kötelezettségévé teszi, hogy a fellebbezési jog korlátaitól függetlenül vizsgálja az állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről való rendelkezés jogszerűségét. Tekintettel arra, hogy az alperes illetékmentességben részesült, így le nem rótt eljárási illeték megfizetésére nem volt kötelezhető, miután azonban az illetékmentesség az állam által előlegezett költségek viselésére nem terjed ki, ezért az elsőfokú bíróságnak a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § /2/ bekezdése és 15. § /1/ és /3/ bekezdése alapján az alperes pervesztességéhez igazodó mértékben kellett volna az alperest kötelezni az állam által előlegezett költség viselésére. Ebben a körben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § /3/ bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A felperes a másodfokú eljárás során teljes egészében pervesztéses lett, az alperes pedig kizárólag a perköltséget sérelmezte megalapozottan. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 78. § /1/ bekezdése és 81. § /1/ bekezdése figyelembevételével kötelezte a felperest másodfokú eljárási költség megfizetésére, melynek összege áll az alperes jogi képviselétével kapcsolatosan felmerült és az ítéletábra által a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § /2/ bekezdés a./ pontja, /5/ és /6/ bekezdése, valamint 4/A. § /1/ bekezdése alapján megállapított, az alperesi jogi képviselő által a másodfokú eljárásban kifejtett munkával is arányban álló, a fellebbezéssel és csatlakozó fellebbezéssel érintett pertárgyértékeket is értékelő, ÁFA-t is magában foglaló ügyvédi munkadíjból.

A másodfokú bíróság a Pp. 87. § /2/ bekezdése alapján rendelkezett a másodfokú eljárásban felmerült pártfogó ügyvédi díj viseléséről.

A felperes személyes költségmentességére és az alperes illetékmentességére tekintettel a másodfokú bíróság a fellebbezési eljárás során felmerült le nem rótt összesen 100.000 Ft összegű fellebbezési eljárási illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § /1/ bekezdése és 14. §-a alapján határozott.

Szeged, 2012. szeptember hó 18. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.	Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.	Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró